

Lithuanian
Nationalist
Party

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$10.00
pusei metų — 6 months .. \$6.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Publisher: So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

DRĄSIŲ AKTYVISTŲ SAMBŪRIS SOVIETŲ NUSIKALTIMAM SEKTI

Tai Lietuvoje susiorganizavusi įvairių profesijų atstovų grupė sovietų pasirašytų Helsinkio nutarimų vykdymui stebėti, valdžios nusikaltimams viešumon kelti. Apie tai plačiau praneša Reuterio žinių agentūra.

Jau praeitame numeryje buvome pranešę, kad Lietuvoje sudarytas komitetas Helsinkio susitarimų sovietiniams laužymams registruoti. Dabar esame gavę apie tai platesnę Reuterio žinių agentūros pranešimą iš Maskvos, kur tas įvykis taip nu viečiamas:

Gruodžio 1 dieną penki lietuviai pranešė Maskvoje, kad jie įsteigė sambūrį, kurio tikslas bus prižiūrėti, kad sovietai vykdytų Helsinkio nutarimus Pabaltijo respublikose. Jie taip pat kaltino, kad Lietuvoje Bažnyčia yra persekiojama.

Sis sambūris turi ryšių su panašia disidentų grupe, kuri buvo įsteigta Maskvoje pereiną gegužės mėnesį ir kuri jau paskelbė eilę raportų apie sovietų nesilaikymą žmogaus teises liečiančių nutarimų, kurie pereinai metais buvo pasirašyti 35 valstybių Europos Saugumo Konferencijoje Helsinkyje. Tie nutarimai liečia ir religinę laisvę.

Spaudos konferencijoje Maskvoje lietuvis religinis aktyvistas Viktoras Petkus perskaitė pareiškimą, kuriame Helsinkio sutarties signatarai prašomi atsiminti, kad dabartinis Lietuvos statusas (sovietinė respublika) yra išdava sovietų armijos įžengimo į jos teritoriją 1940 m. birželio 15 d..

Pareiškime todėl prašoma kreipti ypatingą dėmesį į žmogaus teisių nuostatų vykdymą Lietuvoje.

Kartu su Maskvos grupe išleistame pareiškime šie penki asmenys apkaltino Lietuvos valdžią, kad ji pažeidė Helsinkio principus, išstremdama du vyskupus — Julijoną Steponavičių ir Vincentą Sladkevičių — į mažas vietas už jų diecezijų ribų.

Kitame pareiškime teigia, kad naujasis įstatymas, pagal kurį religinės draugijos bus griežtai kontroliuojamos civilinės valdžios, yra taip pat prieš Helsinkio susitarimus.

Trečiame dokumente pareiškama, kad du vyrai — Jonas Matulionis ir Vladas Lapenis — spalio 19 d. buvo Lietuvos sostinėje Vilniuje suimti ir apkaltinti religinės ir "šmeižiančios" literatūros dauginimu ir platinimu.

Reuterio žinioje pateikia-

mos ir tu penkių drąsių kovotojų už žmogaus teises pavardės. Apie juos čia mes galime pateikti ir papildomų žinių.

Į tą grupę įeinanti poetė Ona Lukauskaitė - Pošienė yra gimusi 1906 m. Šiauliuose, gamtos mokslus studijavo Vienos ir Kauno universitetuose, nepriklausomoje Lietuvoje buvo gimnazijos mokytoja, vėliau valstybinių knygynų Radviliškyje ir Šiauliuose vedėja, komunistų 10 metų kalinta Mordovijos stovyklose, o grįžusi į Lietuvą nebuvo reabilituota. Dabar gyvena Šiauliuose. Ji yra išleidusi du eilėraščių rinkinius.

Tomas Venclova — gimęs 1937 m. Klaipėdoje, komunistų labai aukštinto rašytojo Antano Venclovos sūnus, bet visiškai neįsivaivins savo tėvo ideologijos. Jis yra baigęs Vilniaus universitetą, laikomas vienu pačių geriausių net pasaulinio lygio lietuvių poetų. Be to, jis yra ir geras vertėjas bei mokslo populiarizatorius. Nepakęsdamas komunistinės santvarkos ir kūrėjams maunamo jos apinasrio, T. Venclova prašė leisti jam išvykti į JAV, kur jį kviečia dėstyti Kalifornijos universitetas, bet tokio leidimo iš sovietinės valdžios negauna.

Apie kitus žinoma, kad Etenas Finkelšteinas yra fizikas, Viktoras Petkus ir Reuterio pranešime pavadintas "religinis aktyvistas", o taip pat minimas kaip drąsus kovotojas LKB Kronikoje, kun. Karolis Garuckas — Vilniaus krašto parapijos klebonas, aktyvus tikinčiųjų gynėjas.

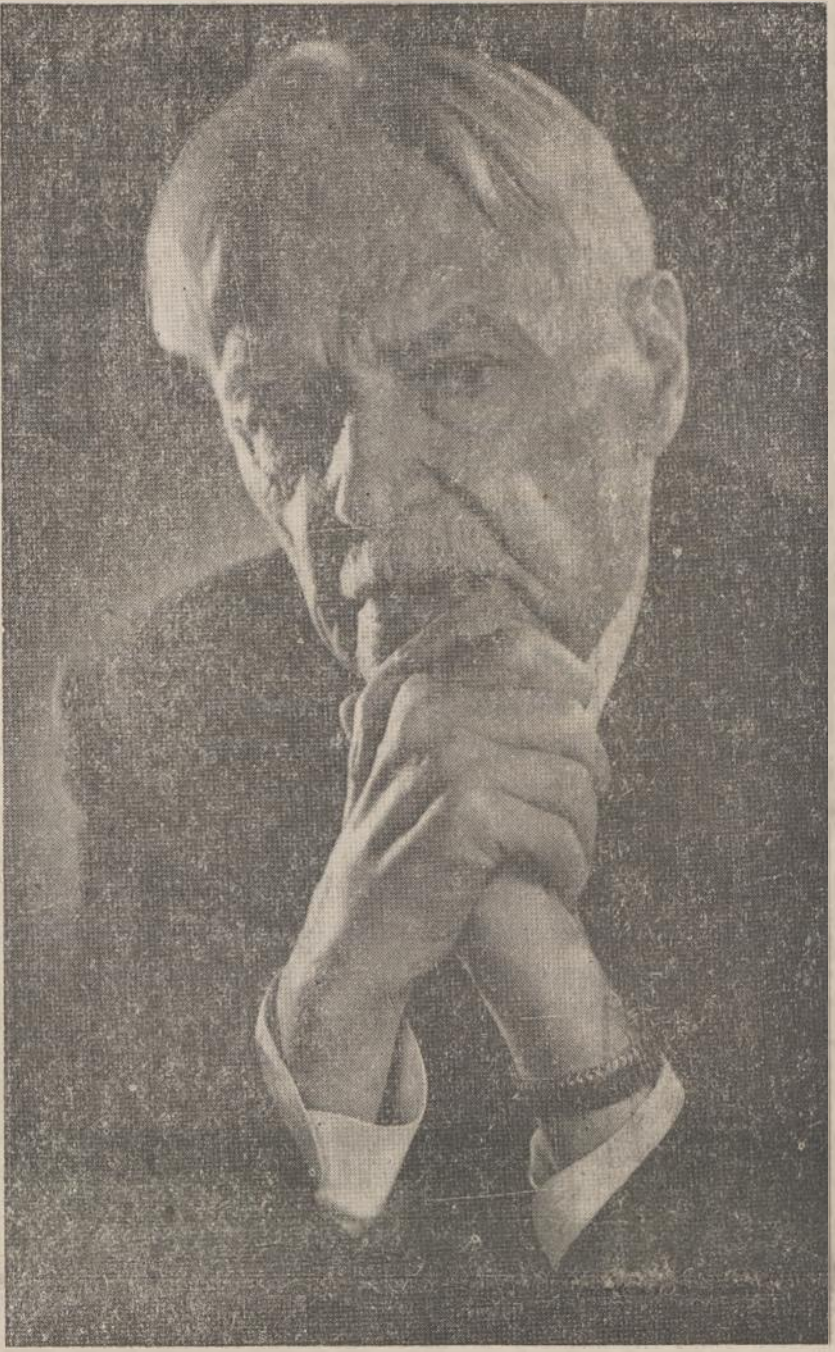
Pagrobė ispanų politiką

Gruodžio 11 d. Madride pagrobtas Valstybės tarybos pirmininkas Antonio Maria de Oriol y Urquijo, ir už jo paleidimą reikalaujama paleisti 15 kalinamų baskų ir maoistų.

Oriol pagrobtas iš savo ofiso. Valstybės pareigūnų viršūnėje jis užima ketvirtąją vietą.

Be to, sakoma, kad jis esąs nepaprastai turtingas — tai Ispanijos Rockefelleris.

Aplamai, ir po Franco mirties Ispanijoje neramumai dar nesiliauja, nes krašto kelias į demokratiją yra ilgas ir lėtas.

Stepona Kairys, miręs 1964 m. gruodžio 16 d. New Yorke. Plačiau rašoma 2 puslapyje.

Profesorių subadė ir Kadėl JAV laimėjo Nobelio premijas?

Gruodžio 11 d. Bostono Northeastern universiteto profesorius Andrej Favata, 38 metų amžiaus, negyvenamame bute piktadariai subadė. nugalė nuvilkę ir surišę rankas užsitempė ant septynių aukštų namo stogo ir nuo ten numetė žemėn. Atvykęs gydytojas jau rado nebegyvą.

Įtariamai žudikai, kilę iš Roxburio, jau suimti. Manoma, kad profesorius nužudytas apipilėšimo sumetimais, bet dar neišaiškintos visos kitos keistos aplinkybės.

Šiomet visas Nobelio premijas laimėjo amerikiečiai. Literatūros premija laimėjęs rašytojas Saul Bellowas sako, kad taip atsitiko diktatorių dėka.

"Amerika," sako Bellowas, "yra pilna užsieniečių, tapusių amerikiečiais. Europa išvijo savo geriausias galvas. Mussolinis, Hitleris ir Stalinas stipriai pasistengė aprūpinti Ameriką "iminciiais ir mokytojais".

Reikia prikelti, kad ne mažiau "išminčių" iš Europos ir kitų kraštų Amerika susipirko ir už dolerius.

Dabartinis Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kurtas Waldheimas tose pareigose paliekamas dar 5 metams. Pirmą kartą jis buvo išrinktas 1971 m. Jis yra austras, ejęs įvairias aukštas pareigas Austrijos administracijoje.

Kiek ilgai išsilaikys Sovietų Sąjunga?

Jaunas istorikas Andrejus Amalrikas 1970 metais išleido knygą "Ar Sovietų Sąjunga išsilaikys ilgiau kaip iki 1984 metų" ir joje pranešavo, kad neišsilaikys.

Jau ilgokai pasėdėjęs sovietų kalėjimuose, šis istorikas pagaliau gavo leidimą išvykti į užsienį ir apsigyveno Olandijoje. Šiuo metu jis yra atvykęs į JAV ir čia įvairiose vietose skaito paskaitas.

Dabar jis jau kitokios nuomonės ir Sovietijos išlikimo klausimu. Anuomet jam atrodė, kad sovietų susidūrimas su Kinija yra artimas ir to konflikto pasėkoje Sovietija turėsianti sugriūti. Bet aiškėja, kad Kinijos karinis pajėgumas neauga taip, kaip spėliota, todėl ir susidūrimas su Sovietija kol kas nenumatomas.

Iš kitos pusės, dabar ir sovietų politika daug lažstesnė.

Kardinolas remia didesnę atlyginimą

Lenkijos bažnyčios galva kardinolas Višinskis pasakė darbininkams, kad jie reikalautų didesnių atlyginimų, jeigu jie jaučiasi negaunantys tiek, kiek jų darbas vertas.

"Darbo unijos sukurtos ne politikai, bet medžiaginiams reikalams. Jos turi kovoti dėl teisingesnių atlyginimų," pareiškė kardinolas.

Komunistai trukdo JAV parodą Maskvoje

Maskvoje veikė JAV-bių 200 metų laisvės ir nepriklausomybės sukakties paroda, kurią žmonės labai noriai lankė. Aišku, tai nepatiko komunistams, todėl valdžios agentai stengėsi parodai pakenkti.

Štai, lapkričio 17 d. buvo paskelbta, kad parodoje sprogs bomba. Dėl to pusė dienos paroda buvo uždaryta. Gruodžio 8 d. vėl buvo paskelbtas panašus pavojus. Kadangi tokiais gąsdinimais baidomi ne parodos žmėnės, tai jį gruodžio 13 d. visai uždaryta.

Dar pakels naftos kainą

Gruodžio 15 d. Qatar šeiško sostinėje Doha susirinko prie Persų įlankos esančių valstybių ir jų, kurios sudarė Naftos eksporto organizaciją (OPEC), atstovai tarys naują naftos kainų pakėlimo klausimu.

Spėjama, kad kaina bus vėl pakelta 8-11%.

DETENTĖS PRIEDANGOJE IŠAUGO DAR AŠTRESNĖS SOVIETŲ ILTYS

Per vienerius metus po Helsinkio susitarimų, vakariečiams sapnuojant taikos sapną, sovietų blokas žymiai padidino savo karinį pajėgumą ir, nepanaudojus gynybai atominių ginklų, per dvi dienas galėtų užimti V. Vokietiją

Pavergtųjų tautų demonstracija

Gruodžio 10 d. yra Žmogaus teisių deklaracijos priėmimo sukakties diena. Tą dieną New Yorke prie Jungtinių Tautų rūmų pavergtųjų tautų atstovai surengė demonstraciją.

Kalboms pasibaigus, dalyviai nužygiavo prie Sovietų Sąjungos misijos namų.

Popiežius susitiko su raudonuoju majoru

Gruodžio 8 d. popiežius Paulius VI ir Romos majoras prof. Giulio Carlo Arganas spaudė vienas kito ranką. Tai buvo pirmasis popiežiaus susitikimas su raudonuoju Romos majoru, nes iki šiol toms pareigoms būdavo išrenkami krikščionys demokratai. Jie kalbėjosi porą minučių, bet apie ką, to nė majoras nepasakė.

Proga jiems susitikti davė tradicinės pamaldos, laikomos Marijos nekalto prasiždėjimo dieną prie Madonos statulos netoli ispanų laiptų. Tose pamaldose paprastai dalyvauja ir aukštieji valdžios pareigūnai. Į jas atvyko ir Romos majoras Arganas, kuris laiko save nepriklausomu, bet buvo išrinktas komunistų sąrašu.

Vatikanas prieš sterilizaciją

Tikėjimo doktrinos kongregacija 1975 m. kovo 13 d. atsakė Pietų Amerikos vyskupams, kad žmonių sterilizacija yra draudžiama, bet kažkodėl tas atsakymas tik dabar buvo viešai paskelbtas.

Laisvos sterilizacijos draugija skaičiuoja, kad JAV-se pernai apie 1.3 milijono žmonių (iš jų daugiau kaip pusė moterų) buvo laisvanoriškai sterilizuoti. Nežinia, kiek tarp jų buvo katalikų.

Išrinko Atstovų rūmų vadus

Atstovų rūmų demokratų gruodžio 6 d. susirinkime po Naujųjų metų susirinkiančio 95-tojo kongreso Atstovų rūmų pirmininku (spikeriu) išrinko Massachusetts atstovą Thomą O'Neil, o Texaso atstovą — daugumos vadu, kurio 94-me kongrese buvo O'Neil.

Vakarų diplomatiniai pilvūzai vis dar tiki, kad jų ribiai maitinamas, švelniai kalbinamas ir glostomas sovietinis smakas pasidarysias jaukiu naminiu gyvuliu, kurį bus galima laikyti net kapitalistų miegamajame. Už tokį naivumą sovietams jau yra sumokėta visais Antrojo pasaulinio karo vakariečių laimėjimais, sumesta tam raudonajam sliūbinui į gerklę visa Rytų Europa, bet naujuolių kvailystei dar vis nėra galo.

Štai, 1975 metų Helsinkio susitarimai turėjo dar kartą įrodyti vakariečių gerą valią, to paties tikintis ir iš sovietų bloko. Po tų gražiai skambančių susitarimų žodžių manyta, kad Sovietų Sąjunga dabar tikrai jau nedidinsianti savo karinių pajėgų, nesgi net ir jos imperijos europinių sienų neliečiamybė vakariečių priesaika garantuota. Deja, po vienerių "helsinkinės meilės" metų šiandien jau tenka skelbti ir vėl nemalonius duomenis.

Pasirodo per tą trumpą laikotarpį komunistai prie Varšuvos bloko karinių pajėgų naujai pridėjo 1000 sprausminių kovos lėktuvų, 700 helikopterų, 3000 tankų, 4000 transporto šarvuotųjų ir 150,000 karių. Ir paties NATO apsaikiavimu, nepanaudojus gynybai atominių taktinių ginklų, sovietai Vakarų Vokietiją galėtų užimti per porą dienų

O aplamai, nuo 1964 m. sovietų armija nuo 3.4 mil. vyrų išaugo iki 4.4 milijonų, kai amerikiečių nuo 2.7 mil. sumažinti iki 2.1 mil. Be to, sovietai dabar turi keturis kartus daugiau tankų ir tris kartus daugiau artilerijos pabūklų negu amerikiečiai. Sovietų povandeninių laivų skaičius taip pat didesnis.

Kaip JAV Strateginių studijų centro direktorius dr. Frank Trager pabrėžia, sovietų karinis pajėgumas leidžia jiems savo politiką diktuoti įvairiose pasaulio srityse. palenkia į save vadina-mus "neutrالیuosius" ir nepaprastai gresia pasaulio taikai, nes savo lėgos pajautimas labai didina sovietų grobuonišką apetitą.

O apie visas kitas Helsinkio susitarimais pažadėtas žmoniškąsias laisves neverta nė kalbėti, nes po tų susitarimų Sovietų Sąjungoje vidaus suvaržymai tik žymiai padidėjo.

KUR NORĖTA PAKREIPTI SOC. INTERNACIONALĄ?

Priekaištai Britų darbo partijos kairiesiems

Po Antrojo pasaulinio karo daugiausia Britų Darbo partijos iniciatyva atkurtas Socialistų Internacionalas, kuriame yra susijungusios įvairių kraštų socialdemokratinės partijos.

Centrinės—Rytų Europos Socialistų Sąjungoje (sutrumpintai ta Sąjunga tarptautiškai žinoma kaip SUCĖE) susijungusios pavergtųjų kraštų socialdemokratų partijos egzilijė nebuvo priimtos į Socialistų Internacionalą pilnateisiais nariais nei individualiai kiekviena savo kraštui atstovauti, nei kolektyviai kaip SUCĖE vienetas. Jos turėjo ir turi tik patariamąjį balsą.

Pastaraisiais metais Soc. Internacionalas pasiryžo keisti savo statutą, kuriame nebuvo numatoma nei patariamąjio nario teisės toms egziliniams partijoms. Tų partijų atstovybių spaudžiamas, Soc. Internacionalo biuras spalio 23 d. posėdyje 6 balsais prieš 5 vis dėlto atmetė tą naujojo statuto projekto paragrafą, kuris pavergtųjų kraštų socialdemokratų partijoms egzilijė iš viso atimtų teisę būti atstovaujamos. Balsuojant už tą pragaištingą paragrafą pasisakė Britanija, Prancūzija, Malta, Norvegija ir Švedija.

Artėjant Soc. Internacionalo kongresui (jis įvyko Ženevoje lapkričio 26-28 dienomis), kaip tik to kongreso išvakarėse, lapkričio 23 d., įtakingasis Londono dienraštis "The Times" išspausdino plačiai žinomo kolumnisto Bernardo Levino straipsnį "Socialistų Internacionalas nešvaraus darbo kryžkelėje", kuriame kritikuojama daugiausia Britų Darbo partijos laikysena Soc. Internaciale ir iškelti nesuprantami ir nelogiški kairiųjų darbinių pasitarimų sovietams.

Supažindinęs skaitytojus su Soc. Internacionalo atkūrimo istorija, B. Levinas tuoj ir iškelia tą padėtį, kuri rodo įtartinus nelogiškumus:

"Tamp į SI įsijungusių partijų (jų teisės įvairuoja) yra tam tikras skaičius ir tokių kraštų, kurie, valdomi vienos partijos diktatūros, draudžia bet kokią socialdemokratinę veiklą ir iš tiesų įkalina ar nužudo daugelį tokių, kurie nori siekti socialdemokratinės tikslų. Čilės Radikalią partija yra pilnateisis Soc. Internacionalo narys; Ispanijos Socialistų partija buvo narys dar prieš Frankui perimant valdžią, o ir po to nenustojo nario teisės; sovietinės imperijos socialdemokratų partijas, (kurias kadaise sudarė daugiausia vyresnioji egzilių karta, bet dabar, ir tai kaip tik įdomu pažymėti, jas nauju krauju papildė jaunesni demokratiniai socialistai, kurie pabėgo iš savo kraštų ar buvo iš jų išstremti) taip pat yra atstovaujamos.

"Sovietinės imperijos socialdemokratų yra įsijungę į SI per organizaciją, kurioje jie yra susibūrę ir kuri vadinas Centro—Rytų Europos Socialistų Sąjunga (ją sutrumpintai vadinsiu SUCĖE). Tos partijos, kad ir kaip keista, SI neturi tokių pilnų teisių, kaip, pavyzdžiui, čiliečiai; jos turi dvi labai siauro pobūdžio teises, vadinamas "patariamuoju statusu" ir "individualia naryste". Į SI visuotinį kongresą tos partijos gali siųsti po du atstovus; į SI tarybos konferencijas gali būti siunčiami keturi atstovai nuo SUCĖE. (Iš tikro tarybos posėdžiu jau nėra buvę eilė metų, o tai dar labiau apriboja jų galimybes daryti įtakos SI politikai). Tie atstovai gali kalbėti, bet neturi teisės balsuoti nei kongrese, nei taryboje, o biure (vyriausias SI organas) jos iš viso neturi teisės būti atstovaujamos.

"O dabar tokiais sumetimais, kurie, deja, tikiuosi greit paaiškės, buvo pasiūlyta egzilines socialdemokratų partijas iš viso išmesti iš Socialistų Internacionalo. Tokio reikalavimo teisiogiškai niekas nekėlė; pasinaudota metodu, kad reikiama pakeisti SI statutą, kuriame iš viso nebuvo numatoma "patariamoji teisė" ir kuriame pasiūlyta tam tikra forma panaikinti SI tarybą, tuo būdu atimant SUCĖE teisę net siųsti bendrą delegaciją svarstyti SI reikalą".

Straipsnio autorius primena, kad tam SUCĖE sambūriui buvo numatoma nereikšminga teisė siųsti du atstovus į kongresą. Naujiesiems statuto pakeitimams pasiūlymai buvo ilgesnį laiką svarstomi, kol spalio 23 d. vieno balso persvara buvo pagaliau priimti. Tačiau rugsėjo mėn. biuras buvo nutaręs tuos įstatus priimti su tuo paragrafu, kuris sovietinės imperijos kraštų socialdemokratams nepripažįsta teisės dalyvauti Soc. Internaciale, ir tada britų Darbo partija balsavo už tai, kad tos partijos būtų išmestos. Nors ir spalio 23 d. biuro posėdyje britai balsavo prieš galimybę toms partijoms pasilikti Internaciale, bet padėtį išgelbėjo Austrijos Socialdemokratų partija, kuri pasiūlė papildyti statuto projektą — palikti ligi tol buvusią teisę Vidurio ir Rytų Europos socialdemokratams dalyvauti Internaciale.

Statutą turėjo galutinai priimti kongresas, ir B. Le-

vinas epeliojo, ar britų delegacija ir ten nepanorės įgyvendinti savo nusistatymo. Kongrese neatsitiko taip, kaip buvo bijota: statutas priimtas jau be pakeitimų. O B. Levinas, kalbėdamas apie tokią galimybę, savo straipsnyje paklausė:

"Dėl ko Darbo partija, kuri buvo tokia įtakinga kuriant ir išlaikant tą reikšmingą tarptautinį sambūrį, jungiantį pasaulio socialdemokratų partijas, pasidarė tokia nepermaldujamai nusistatęsi atimti komunistinių kraštų egzilams socialdemokratams net tas ribotas teisės, kurias jie turi?"

Jis į tą klausimą atsako taip: Tokį nusistatymą reiskia ne Darbo partija, kaip tokia, ne parlamentinė darbo partija, juo labiau ne tos partijos dalis, kuri sudaro krašto vyriausybę, o tarptautinis jos komitetas, ir jeigu jo nariams pasisektų, tai, sako, būtų laimėjimas vadinamųjų pakeičiųjų. Nutraukti visus ryšius tarp Vakarų ir sovietinės imperijos socialdemokratų, sako, yra sovietinės politikos siekimas. Sovietai vis didina spaudimą, ir jiems sekasi, kad su Sov. Sąjungos komunistų partija megztų ir palaikytų ryšius Europos socialdemokratų partijos, tos, kurios yra valdžioje ar siekia valdžios. Vargu esą galima įsivaizduoti, kad su Borisu Ponomarevu, kai jis neseniai lankėsi Britanijoje, nebūtų buvę kalbėtasi ir elgsenos Soc. Internacionalo klausimu, nes jo gi ir pareigos yra tokiais reikalais rūpintis. Straipsnio autorius pakaltina Darbo partijos generalinį sekretorių Roną Heywardą dėl jo entuziastiško požiūrio į sovietinę imperiją, kas kaip tik stiprina sovietinę totalitarinę įtaką britų demokratijoje. Jis išvardija ir tuos Darbo partijos kairiuosius, kurie Soc. Internacionalo biure taip atkakliai stengėsi, kad egzilai būtų išmesti. Jis spėjo, kad šalia tų kairiųjų delegatų Soc. Internacionalo kongrese dalyvaus taip pat Britanijos ministras pirmininkas Callaghanas ir buvęs Wilsonas, neabejotini dešinieji. bet, sako, abejotina, kad jie galėtų sulaukyti bandomą išmesti SUCĖE grupę. "O jei nepasisektų sulaukyti," rašo B. Levinas, "ir jei tas bandymas aniem pavyktų, ai tuo žygiu būtų užpildtas dar vienas kastuvas žemės ant Britų demokratijos karsto ir iš esmės ant pačios Britanijos laisvės".

Kongrese nė tie kairieji britų Darbo partijos atstovai nebejudino statuto pakeitimų klausimo ta nelemta prasme. Statuto naujasis projektas buvo priimtas toks, kokį jį patvirtino Soc. Internacionalo biuras, ir kol kas grėsmė atliko.

STEPONAS KAIRYS

(1879-1964)

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. va sario 16 dienos akto signataro Stepono Kairio gyvenimo kelias gali būti kelrodžių daugeliui jaunuolių, kurie bręsta pavergtoje tėvynėje, mato mažą pavyzdžių, kur žmogus nuo jaunų dienų ligi giles senatvės išlieka ištikimas savo idealams. Prof. S. Kairys buvo ta šviesi asmenybė, kuri, perėjusi kietiausius bandymus, nepasidavė gyvenimo pagundoms ir liko, kol gyvas, sąžiningumo, tolerancijos, drąsos, darbštumo ir uasiukojimo savo tautai pavyzdžiu.

Nelengva būti sąžiningu žmogum politikoje. Dar sunkiau buvo išlikti lietuviu anais caro laikais, kada, pakeitus kailį, galėtum gauti geresnį duonos kąsnį. Bet jaunas Steponas sau pasakė: "Aš turiu būti lietuvis. Visur lietuvis: savyje, viešoje gatvėje ir visų pirma ten, kur į lietuvius svaidoma akmenimis ir drabstoma purvu".

Dar gimnazijoje būdamas, jis organizavo gimnazistų demonstraciją prieš rusiškas pamaldas. Studentu būdamas, dalyvavo demonstracijose prieš caro valdžią, dalyvavo Didžiamajame Vilniaus Seime 1905 metais. Vėliau, jau inžinierium būdamas, 1917 m. jis dalyvavo lietuvių konferencijoje Vilniuje ir buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą. Sunkiomis

vokiečių okupacijos sąlygomis, jis su kitais Lietuvos patriotais suredavo ir pasirašė 1918 m. vasario 16 dienos Aktą, kuriuo Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybe. Būdamas nuoseklus demokratas, Steponas Kairys buvo vienas iš tu, kurie 1918 m. pasipriešino monarchijos įvedimui Lietuvoje. Vėliau jis buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą ir į sekančius demokratinius seimus.

Nemaža drąsos reikėjo ir 1926 m. gruodžio 17 d., jau nepriklausomoje Lietuvoje, kai ginkluoti karininkai įsiveržė į seimo salę ir liepė seimo nariams išsiskirstyti. Drąsos reikėjo ir tada, kai Lietuvoje įsiviešpatavo diktatūra ir jam, kaip socialdemokratų partijos lyderiui, teko kovoti dėl demokratinės santvarkos atstatymo. Jaunuoliškos drąsos jam netrūko ir tada, kai jis jau buvo sulaukęs 65 m. amžiaus, o mūsų kraštas vėl pergyveno svetimą, šį kartą naciu, okupaciją. Tuo laiku jis, jau universiteto profesorius, įsijungia į rezistencinį sąjūdį ir yra išrenkamas VLIKo pirmininku. Už tokią veiklą, jeigu būtų suspektas, jam grėsė vokiečių koncentracijos stovykla ir dujų kamera. 1944 m. ankstyva pavasarį, kai naciu siautėjimas Lietuvoje buvo pačioje aukštumoje, prof. S. Kairys V.D.

universiteto auditorijoje pasakė studentams, kad vokiečių viešpatavimo dienos jau yra suskaičiuotos, kad, nebojant okupanto užmačių, ateis diena, kada lietuvis vėl bus savo krašto šeimininkas. Netrukus po to universitetas buvo uždarytas, ir prof. S. Kairius teko pasitraukti į pogrindį, bet tai neatbaidė jo nuo tolesnės veiklos Lietuvai išlaisvinti. Po n.p.a.ykusios misijos į Stoc:holmą, perejęs nacių kalėjiną ir stovyklą, jis išsitraukė į lietuvių išeivių politinę veiklą Vak. Europoje, kurį laiką tai veiklai vadovauja, vėliau dirba VLIKo Vykdomojoje Taryboje ir vadovauja Lietuvos socialdemokratų partijai egzilijėje. Persikėjęs 1951 m. Amerikon, prof. S. Kairys, kol leide sveikata, dirbo politinį darbą ir parašė du tomu atsiminimų. Sulaukęs 85 metų amžiaus, jis mirė 1964 m. gruodžio 16 dieną.

Ligi pat paskutinio savo atodūsio prof. S. Kairys drauge su kitais lietuviams sielojosi Lietuvos ateitimi. Krikščolinis tyrumo idealistas, visą amžių kovojęs už žmogaus paįvirdines teises ir savo krašto laisvę, jis ypač skaudžiai išgyveno mūsų didžiojo kaimyno klastą prieš Lietuvą.

Kaip ir visa mūsų tauta, jis, kol buvo gyvas, tvirtai tikėjo į laisvą Lietuvos ateitį. Jis žinojo, kaip ir mes visi, kad kelias į Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę nebus lengvas. Bet jis visuomet tikėjo, kad Lietuvos jaunoji karta, apsiginklavusi mokslu ir tautų išsilavinimo kovingumu, nenusistos kovojusi dėl savo krašto nepriklausomybės ir demokratinės santvarkos.

Tokias mintis Steponas Kairys išdėstė ir savo testamente žodyje jauniui. Knygoje "Tau, Lietuva" jis pasakė: "Jaunime, nepalaužiamai tikėk ir mūsų pergalę, kad Lietuva bus laisva. Kovoje už mūsų laisvą ateitį būk ištvermingas ir nenalenkiamas".

Taip neseniai Radio Liberty nufilmavo savo klausytojus Lietuvoje.

Minėta knyga "Tau, Lietuva" dar gamama Keleivio redakcijoje. Kaina \$2.

REIKIA ŽINIŲ APIE ŽYDŲ GELBĖJIMĄ

Dr. Domas Jasaitis, daug rašęs Lietuvos žydų klausimais, prieš keletą metų apsiėmė parašyti didesnės apimtės veikalą. Vliko pritarimas, pasirašė sutartį su Lietuvos Tyrimo institutu. Šiame veikale numatoma duoti istorinę žydų gyvenimo apžvalgą Lietuvoje, žydų svoris 1940-1941 m. sovietinėje valdžioje, 1944-44 m. naciu naikinimas Lietuvos žydų ir šioje žydų tragedijoje lietuvių jiems ištiesta pagalbų ranka.

Veikalo autorius pasigenda medžiagos apie lietuvių pastangas gelbėti žydus nuo gresiančios jiems mirties teos aplinkybėse, kai tokia pagalba teikimas patiem gelbėtojiams grėsė mirtimi. Tokios medžiagos žmonėse yra daug, todėl visi, kas tik žino žydų gelbėtojus ai patys prie gelbėjimo prisidėjo, labai prašomi atsiliepti ir siųsti tas žinias adresu: **Vlikas, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019.** (E)

ATOŠVAISTĖS IR ŠEŠĖLIAI

M. VALIULAITIS

VAI KAS ŽYDAS DO ŽYDELIS...

(Pastaba: pereitą savaitę per klaidą praleidome straipsnio pavadinimą, kuris turėjo būti tas pats, kaip ir šią savaitę).

Bostone Barry Farberio radijo programa, apie kurią ėmėmės pasakoti anąkart, girdima iš stoties WMEX (1510 AM). tačiau, deja, daugeliui gana nepatogiu laiku — kasdien nuo vidurnakčio iki 3:30 val. ryto. O vis tiek — patrauklesnės, puikesnės pašnekesių programos šio krašto radijo bangomis tur būt neužtiksimė.

Vieną sykį teko klausytis Farberį šnekantį su sen. Henry Jacksonu jau po Carterio laimėjimo. Vyrai tarp kitko apsistojo ir ties garsioju Jacksono "amendmentu", kuriuo kongresas pasakė sovietams, kad nebus prekybinių lengvatų, jei jie neatleis emigracinių varžtų. Jacksonas reikė savo nusistebėjimą, kodėl tam tikri komentatoriai ir politikai tai laikė amerikiečių "kišimusi į sovietų vidaus reikalus" — juk to "amendmento" tekstas rėmėsi Sovietų Sąjungos pasirašytais tarptautiniais susitarimais, atseit, tai buvo pastanga versti sovietus laikyti savo tarptautinių įsipareigojimų, kurių tampe yra ir laisvo emigravimo teisės pripažinimas.

Atsakydamas į Farberio klausimą, Jacksonas taip pat pastebėjo, jog tas jo prarastasis įstatymas buvo taisyktas ne tik žydams, bet visiems, trokštantiems iš Sovietijos emigruoti. Pridėjo, kad į jį nuolatos kreipiasi labai didelis skaičius įvairių tautybių asmenų, prašančių imtis žygio pagelbėti tam ar kitam už geležinės uždangos užkliuvusiam jų giminei. Jis ir nemažai galėjęs tokiems padėti.

Čia Jacksonas ėmė pasakoti, kaip vieną gražią dieną į jo raštinę įgriuvo visa Kudirkų šeima — Simas, žmona ir vaikai. Jie prišokė iš eilės jam pabučiavo į veidą, gi Simas, mažesnio už jį ūgio, tiesiog puolė jam į glėbį ir ašarodamas tvirtai apsikabino... Jacksonas iš karto sumišo tokio jausmo išsiliejimo akivaizdoje, nes, sako, jo abu tėvai esą norvegai ir jis išauklėtas laikytis gana droviai. Tačiau jis tuoj pradėjo suprasti, kad šitie žmonės jam nešioja didžiausią dėkingumą širdyse... Ir tuomet prisipažino, kad nėra jo gyvenime jautresnių ir šventesnių momentų, kaip tie, kada prie jo prieina koks ukrainietis, armėnas, žydas ar lietuvis ir, jam spausdamas ranką ir žvelgdamas į akis, taria: "Ačiū, Jūs išgelbėjote mano gyvybę!" Tuomet, sako, Jacksonas, jis jau žino nepajudinamai tvirtai, jog žengias tikru keliu, nepaisant visų nurmėjimų apie "šaltojo karo atnaujinimą" ir "priešiško nuotaikų kurstymą"...

Jacksonui prisiminus Kudirkų vizitą, Farberis įstiepė pasakyti, kad jis žinąs, jog Simo Kudirkos anglų kalba esanti visiškai "air-

worthy", atseit, tinkanti leidimui per orą, ir kad todėl jis artimiausiu metu jį pasikviesias prie savo mikrofono.

O visokiems pabėgėliams is "darbininkų rojus" Farberis rodo didžiausio dėmesio. Vieną kartą buvo nuvykęs į kroatų gegužinę New Yorke, apie kurią sužavėtas atsiliepė savo programos metu, fone leidamas užrekorduotą jų vaikų chorą. Dažnai išreiškia savo pagarbą vengrams, čekams, suomiams, drįsiams pasipriešinti rusų meikai. Apkritai, Rytų Europos žmonės ir kraštai jį masinte masina, ir jis su jais yra gerai apsitrynęs.

Politiškai jis turi keletą vis kartojamų išitikinimų: jis laiko visus komunistinius kraštus (įskaitant ir Raudonąją Kiniją) esant didžiausiais žmonių engėjais ir (ypač Sov. Sąjungą) didžiausiu pavojum pasaulio taikai; jis pliekia "dvigubastandartininkus", t. y., tuos, kurie nuolatos verk lena apie nežmoniškus Čilėje, Pietų Afrikoje, Pietų Korėjoje, o tyli apie nežmoniškus Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Albanijoje ir t.t. (priešingos krypties dvigubastandartininkų jis tačiau nepastebi). Sykį jis išsitarė, kad lyginti, berods, Franco Ispanijos nusikaltimus prieš žmogų su Sov. Sąjungos nusikaltimais tai tas pat, kaip lyginti peteliškės atsirūgimą su perkūniškos griausmu...

Tuo pačiu, žinoma, Farberis užsimena ir Pabaltijo kraštus. Kartą, kalbėdamas su aktore Shirley McLaine, jis jai pradėjo dėstyti, jo paties žodžiais tariant, "pagrindinius šio meto pasaulinės politikos faktus: 1. kad Lietuva, Latvija ir Estija turi okupavusi Sovietų Sąjungą, 2. kad Izraelis yra vienintelė demokratinė valstybė Viduriniuose Rytuose, kad... Toliau jau nebeprisimeniu, tačiau buvo nepaprastai smagu išgirsti, kad, va, bent vienas svarbus amerikietis (ir dar žydas) viešai pareiškia, jog Pabaltijo valstybių okupacija esąs "pagrindinis" (ne kokios dešimtaeilės reikšmės) faktas šių dienų politikoje. Kad taip nors ir Kissingeris būtų tos pačios nuomonės...

Visiškai ne kaip lietuvis radijo programos vedėjas, Farberis su pasimėgavimu leidžiasi į pačius kontroversiškiuosius dalykus. Vieną kartą pokalbio temai pastatė katalikų kun. Andrew M. Greeley (beje, irgi didelė pavergtųjų užtėrėjo) straipsni, kėlusį tezę, kad kai kurių žydų tarpe jaučiasi sistemingas nusistatymas prieš katalikus, ypač prieš jų intelektualinius sugebėjimus. Užtuot jį tuoj apšaukęs "antisemitu" ir kitokių nenaudėliu, Farberis entuziastiškai perskaitė visą tą jo straipsnį (palygindamas jį su sūriais riešutais — kuo daugiau skaitai, tuo daugiau norisi skaityti toliau) ir paskui su svečiais, jų tar-

(Nukelta į 3 puslapį)

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

LIETUVOS GYVENIMO AKTUALIJOS

Ištraukos iš laiško, rašyto š. m. spalio mėn. pabaigoje Kanadoje gyvenančiam Keleivio skaitytojui.

„...Tiesa, dabar pas mus visur taip praktikuoja: siuvėjams duok, batsiuviams duok, gydytojui duok. Net valdiškos įmonės, norėdamos greičiau gauti užsakytas medžiagas, sako, turi duoti, kolūkiai, kad priimtų jų pagamintas gėrybes, turi duoti, kitaip priėmimas trukdomas ir pristatomų gėrybių rūšingumas mažinamas. Žinoma, socialistinėje santvarkoje — liūdnas faktas, bet taip yra, ir niekas nesiima užkirsti kelio toms negerovėms...“

Nors šiemet pavasaris buvo vėlyvas ir šaltas, bet vasarą į pabaigą užteko šilumos: teko pasimaudyti ir pasikaitinti saulės spinduliais...

Cia tvarka tokia: baigiančius aukštąjį mokslą skirsto universiteto vadovybė, žinoma, turėdama iš anksto pareikalavimą. Nors atlyginimai pas mus mizerni, bet, gyvenant taupiai, užtenka: ūkio pirkti nebereikia, taupyti senatvei ingi nereikia — užtenka gaunamų pensijų pragyventi. Žinoma, kurie mėgsta išgerti ar neturi pagalbinių ūkelių — būna sunkiau, bet tie vėl sugalvoja, kaip savo pajamas padidinti...

Prie išgėrimų dažnai pamatysi eilutes, sako, ne-

trūksta ir restoranuose. Gatvėse, kada eisi, visados pamatysi strapaliojantį ar atsisėmusį tvoros, stulpo, medžio. Kodėl žmonės taip geria: ar dėl to, kad per daug laisvo laiko turi, ar dėl to, kad laisvų pinigų visuomet yra? „Socialistinėje“ santvarkoje yra minusas tas, kad žmogus kito tikslo neturi, kaip paties egzistavimas. Vadinasi, žmogus neturi tikslo taupyti, kad vėliau savo santaupas galėtų panaudoti bet kokiam savo ar artimo malonumui. Nebūtų uždarytos šalies sienos, daug kas panorėtų pakeliauti po pasaulį. Deja, mūsų valdovai vis dar turi kažkokią paslaptį, nors tikrumoje užsienis daugiau žino apie mūsų gyvenimą, negu mes, čia gyvenantieji.

Na, dabar kas liečia mūsų prekybą. Ji, žinoma, turėtų būti lankstesnė. Turgai, išskyrus maisto produktus, visai uždaryti. Jiems veikiant, visados galima buvo juose gauti tai, ko negauni krautuose. Tuo tarpu sunku susirasti, jei tokių prekių gal kur nors ir yra. Daug nepatogumų yra likviduojant anksčiau įsigytą, bet nebereikalingą daiktą. Tiesa, yra komisinės parduotuvės, bet į jas neneši kiekvieną savo smulkmeną. Todėl verčia į savartynus, o galėtų pasinaudoti tie, kuriems su pi-

nigais sunkiau. Tenka spręsti, kad valdantieji organai bijo, kad kas nors neuždirbtų kokį rublį. O kiek praranda valstybė — to neskaičiuoja. Išmesto gero daikto vietoj turi būti pagamintas ar importuotas kitas. Kai tuo tarpu visokių kombinacijų stambesnėmis sumomis pilna ir nesiima priemonių joms pašalinti, išskyrus vieną kitą atsitikimą, ir baigiasi išpėjimais, papeikimais. Čia, žinoma, veikia, tur būt, „socialistinė demokratija“. O kas nori uždirbti kokį rublį, parduodamas savo ar parduodamas kieno prašomas. — tas yra santvarkos priešas... Tai vis dar anų laikų, kai valdė Juozas, baubas.

Kai daug kalbama, kad mūsų šalis perka užsienyje duonos ir apie esamus sunkumus, pas mus to neįjaučiama. Mėsos produktų mažiau krautuose. Seimininkės skudžiasi, kad į vakarą lieka tik kaulai, o dešrose — per daug krakmolo. Sako, taip nustatyta: iš aukščiau. Daugiausia jaučia rajonai, kuriuose gyvena iš krautuvių ne tik miesto darbininkai, bet ir kolūkiečiai. Na, giliau šalyje būna dar sudėtingiau, bet jie — pratę prie visokių laikų. Todėl krautuose eilės dar vis egzistuoja. Kam duoda per daug, o kam tik trupinius. Ir tai išsukia daugumos nepasitenkinimą. Kol kas visi raštingi kombinuoti moka — priešakinieji gauna premijas ir girtuokliauja. Valstybei padaro milijones perikvojimo sumas atlyginimo fonde. Tai vien mūsų Lietuvėje, o kiek visoje šalyje?

Mano įsitikinimu, dar už kelių dešimtmečių čia bus „antroji Amerika“, tik be milijonierių. Ponijs pas mus bus tikrai daugiau dėl to, kad visi gyventojai bus mokytai. Jei dabar 3-4 darbininkams tenka vienas dykaduonis, kuris jų darbą skaičiuoja ir surašo, tai ateityje tas kiekis dar padaugės pagal šūklį: „Kas nedirba, tas nevalgo“. Vadinasi, kiekvienas bus įdarbinamas, o ne taip, kaip kapitalistiniame pasaulyje: gauna pašalpas ir vaikiojasi, kaip matome dažnai kino kronikose, ir dar triukšmauja, keldami paniką.

Jei mūsų šalis dar nepajėgia pati pasigaminti pakankamai maisto, tai ji moka jo įsivežti iš kitur...

Atrodo, dabar mūsų šalis ginkluota neblogiau, kaip buvo savo šalį apginklavęs Adolfas Taigi, jei kas nors nesudrumęs ramybės, ateities perspektyvos labai didelės... Nesvarbu, kad nauji ginklai gimsta kapitalistinėse šalyse, bet mūsų šalis sugėba juos perimti...

Pas mus daug kas laukia, kad nusenę valdovai greičiau išeitų į pensijas ir užleistų vietas jauniems, kurie būtų enegingesni ir sugebėtų geriau kovoti su esamomis negerovėmis ir trūkumais.

Pas mus šiemet pradėjo anksti pašalti. Per pirmą šalį kai kuriuose kolūkiuose apšalo nekastos bulvės, o dabar, šalant kelias dienas be atleidimo, liko lauke ne tik bulvių, bet ir kitų daržovių...

Dovanok už mano fantaziją ir kad taip patriotiškai rašau. Supraskit, kad taip geriau: juk nieko nepakeisiu, rašydamas ir kitaip...“

JAŠINSKAS PRABILO APIE JANONĮ

ST. SANTVARAS

(Paskaita, skaityta 1976 m. spalio 16 d. Bostono Kultūros Klube, supažindinant su Jurgio Jašinsko parašyta poeto Juliaus Janonio monografija)

(Tėsinys)

Jurgis Jašinskas, turėdamas rankose pakankamai stiprų ginklą, karštai puola į kovą su okupuotos Lietuvos literatūros mokslininkais ir kritikais. Tas kovingumas, kaip man atrodo, Jašinsko Poetą ir revoliucionierių padarė poleminiu veikalu, gerokai atitolindamas jį nuo siekiamo tikslo — atitiesti sukrevintą ir nuo tilkrovės nustumtą patį Julijų Janonį ir jo reikšmę mūsų literatūroje. Berods, būtų užtekę pacituoti tenykštes nuomones, o čia turima medžiaga jas ramiai atremti. Toks metodas monografijai būtų suteikęs orumo ir mokslinio veikalo rimties.

Vienoj kitoj vietoj Jurgis Jašinskas, nesigailėdamas jausmo ir širdies, daro tokius priekaištus, kurie labiau priiktų sau pačiam prisiimti. Pvz., dėl vis dar nepilnos ir iškraipytos Juliaus Janonio biografijos, dėl ne visų jo atspausdintų raštų Jašinskas kaltina dabartinius Lietuvos lit. mokslininkus, kad jie, ruošdami veikalus apie tragiškai mirusį poetą, nepasizvalgė Amerikos lietuvių socialistų periodiniuose leidiniuose, kaip Kova, Naujoji Gdynė, Laisvė, Naujienos ir kt., kuriuose Julius Janonis galėjęs bendradarbiauti. Mano nuomone, pačiam Jurgiui Jašinskiui būtų buvę žymiai lengviau 1914-1917 m. minėtų laikraščių komplektus susirasti ir juose paieškoti Jul. Janonio bendradarbiavimo pėdsakų. Vienas kitas atrastas ir dar niekur kitur nespausdintas eilėraštis ar straipsnis, be jokios abejonės, Poeto ir revoliucionieriaus monografijos anaipol nebūtų nuskurdinęs.

Tačiau, aplamai kalbant, už visa tą, ką Jurgis Jašinskas apie Julijų Janonį papasakojo, ypačiai už tą memuarinę medžiagą, kurią jis surinko, už gyvai atkurtus ano meto žmones ir įvykius, už nemeluotą meilę gimtam Biržų kraštui ir Lietuvai, už daugelį dienų, kurias jis paaukojo savo darbui, mes jam, t.y., mūsų mielaJam Jurgiui Jašinskiui, turime būti nuoširdžiai dėkingi. Netenka abejoti, kad ta šviesa, kuria jis apšvietė Poetą ir revoliucionierių, ilgainiui susiras savo vietą liet. literatūros istorijoje.

Poetas Vaidilos Ainis—Julius Janonis priklauso pomaironinei lietuvių rašytojų kartai. Jis mūsų literatūros padangėj sušvito ir užgeso kaip meteoras, vos peržengęs savo amžiaus 21-rius metus. Jeigu lemtis jam būtų buvusi

Mirė L. Juodišienė

Vilniuje mirė ir lapkričio 27 d. palaidota Lionė Januševičiūtė-Juodišienė, artilerijos generolo Jono Juodišiaus našlė, palikusi sūnų Paulių, Sauliaus Sondeckio vadovaujamo kamerinio orkestro smuikininką, konservatorijos docentą.

Gen. J. Juodišių komunistai 1941 m. pavasarį pasiuntė Maskvon „pasitobulinti“. Iš ten jis ir nebegrįžo, dingo kaip ir daugelis kitų.

Šaudė kaip žvirblius

Tauragės rajono liaudies teismas Raudonosios Zvaigždės kolchozo pensovėžį A. Žvyniauską nuteisė 12 metų laisvės atėmimu sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje. Už ką?

Jis su broliu ir kaimynais Tamošauskais krūmuos girto, vargiai ir liežuvį beapvertė. Susiginėjo su Tamošauskais dėl motociklo. Nuvažiavo namo, grįžo pasiėmęs medžioklinį šautuvą ir šuktelėjo: „Vyrai, išlįskit!“

Pirmasis iš krūmų išlindo Vytautas Tamošauskas. Jam A. Žvyniauskas pataikė į ranką. Kitas šūvis mirtinai sužeidė Joną Tamošauską.

Apdovanojo J. Mizarienė

„Pažangiųjų“ veikėjai, „Laisvės“ štabo narei Jieva Mizarienei dabartiniai Lietuvos ponai suteikė „nusielpniusios kultūros veikėjos vardą“.

DAR VIENA LIETUVOS RUSINIMO PRIEMONĖ

Besilankantiems Lietuvoje į akis krinta vienas keistas reiškinys: komunistai atkakliai ir be atodairos platiną ateizmą, persekioja tikinčiuosius, o staiga — ypač tingiu palankumu apdovanoja senos carinės Rusijos okupacijos liekaną — stačiatikių cerkvę!

Štai, Vilniuje, Kaune ir kituose miestuose bei miesteliuose išlikusios apgriuvusios cerkvės atremontuotos, šviežiai baltutėliai nudažytos, o langų durų abriaujos ir karnyzai — auksu žiba. Matyti, taip jos papuoštos neseniai, jau po Helsinkio dokumentų pasirašymo. Tos cerkvės savo puošnumu ryški u kontrastu išsiskiria iš gelsvai purvina ir viena ta pačia spalva nudažytų miesto pastatų.

Kas čia yra? Kodėl tiek dėmesio ne stačiatikių krašte įsakmiai stačiatikių cerkvėms? Ar tai ženklas, kad Brežnevas ruošiasi duoti laisvę pravoslavams?

Ne, greičiausiai tai velniškas noras suteikti Lietuvos peizažui tą patį charakterį, kuris žymi Rusiją, Gudiją... Pabrėžtu rusiškai bizantišku stilium rodyti pasauliui, kad Lietuva „iskoni rusiskij kraj“ — iš senų senovės rusų kraštas...

JAV kongreso bibliotekoje Washingtone yra 17 milijonų knygų 468 kalbomis.

palankesnė, netenka abejoti, šiandien ir jis spindėtų toj lietuvių poetų gretoj, kurių kūrybiniais laimėjimais mes džiaugiamės ir didžiuojamės.

Jeigu dabar mes pamėgintumėm Janonio poetiką palyginti su Vinco Putino Mykolaičio, Kazio Binkio ar Fausto Kiršos poetikos laimėjimais, t. y., su jo amžininkų laimėjimais, ne vienu atveju Vaidilos Ainio darbai atrodytų primityvūs ir vargani. Pralenkė jį ir naujesniųjų laikų „proletriniai poetai“, kaip Kazys Jakubėnas, Ed. Mieželaitis ar su visom valdžiom kovojęs Kazys Boruta. Tačiau, ar kaltas Julius Janonis, kad jam, karo išblokštam iš gimtojo krašto, buvo skirta tik 21-ri gana sunkūs ir permainingi gyvenimo metai? Dėl to negalima jo darbų lyginti su darbais tų poetų, kurie turėjo žymiai geresnes kūrybinio darbo sąlygas ir daug ilgesnį amžių nugyveno.

Poetas Julius Janonis visuomet išpūdingai skambės tik savo išgyventame laike, tik savo svajonėj, tik savo kančioj ir sielvarte. Toks jisai bus ir mums, kada tik mes atsigrįšime į jo laiką ir į jo išgyventą dramą. Be to, jisai paliko mums ir nemirtingų kūrinijų pvz., kad ir tą priešmirtinį eilėrašį — Ave, vita, moriturus te salutet, kuriam skaudžiai atsispindi rezignuojančio, į mirtį žengiančio žmogaus nuskaidrėjusi siela.

Jurgis Jašinskas: Poetas ir revoliucionierius, poeto Juliaus Janonio monografija, 265 psl., rinko ir išspaudė Naujienų spaustuvė 1975 m, Chicagoj, Ill., leidinio kaina nepažymėta.

m. Chicagoj, Ill., leidinio kaina \$5, gaunamas Keleivy.

Julius Janonis

AVE, VITA, MORITURUS TE SALUTAT

Pamilau dangaus žydrumą,
Aukso spindinčių mėlynę,
Bunių vasaros žalumą,
It kristolas skaidrią rasą.
Pamilau ir mergą jauną,
Da skaitesnę už saulę,
Da lieknesnę už žolyną
Ir blaivesnę už rasą.
Ir svajojau siekti laimės
Su visu plačiu pasauliu,
Kam nuo kojų pačiai krinta,
Kam dievų aušra sušvito,
Milžinių darbai vaidinos.
Aš tikėjau juos atliksiąs,
Herkules ir Prometėjas,
Terviančius žygius nupinsiąs.
Bet it beržas žaliaalapis,
Sprogtant kirmėlės pagrauztas,
Kad gyvam neautrunyti,
Pirma laiko jaunas žustu,
Pirma laiko jaunas žustu,
Nė jėgų neišmėginęs.
Ateities žygius nešuos
Su savim į šaltą kapą.
Su savim nešuos ir meilę
Taip mergelės, taip pasaulio,
To plataus dailaus pasaulio,
Ką it pumpuras dar sprogtas.
Nesulaukiau jo pražystant,
Bet širdy užsiauginęs,
Žengdamas į šaltą kapą,
Sveikinu jį, greit bujosiant.

MIRĖ PAVERTŲJŲ DRAUGAS

Lapkričio 20 d. New Yorke mirė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nuoširdus draugas Henry C. Wolfe, lektorius, rašytojas, žurnalistas. Jis dažnai rašė užsienio politikos temomis The Herald, Tribune, Times.

Harper's žurnaluose ir kt. Visuomet, kur tik buvo galima, jis kėlė Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisėtą užgrobigumą ir įjungimą į Sovietų Sąjungą. Po pirmojo pasaulinio karo buvo American Relief Administration pasiustas į Sovietų Sąjungą, kur išbuvo kelerius metus. Lankėsi ir Pabaltijo valstybėse. Gerai pažino komunizmą ir dar prieš antrąjį pasaulinį karą išpranašavo sovietų - nacių susitarimą. Parašė keletą knygų tarp kitų — Imperial Soviets.

Artinasi Kalėdos. Visi jau ieškome dovanų savo artimiesiems. Nepamirškim, kad labai gera ir pigi dovana — Keleivio metinė prenumera-

PENTAGONO ISLAIDOS

Kongresas krašto apsaugos reikalams paskyrė 112 milijonų 400 milijonų dolerių. Iš tos sumos karių ir civilių tarnautojų algoms ir pensijoms tenka 52 milijonai, tyrimams 10 milijonų, kitų valstybių karinei pagalbai 1 milijonas, ginklams 28 bil. 400 milijonų.

Sumos milžiniškos, bet būtinos, nes, jei JAV-šės nebūtų kariškai stiprios, Maskva jau seniai būtų savo valią padiktavusi ne tik Europai, bet uždėjusi savo leteną ir ant Amerikos galvos.

Artinasi Kalėdos. Visi jau

ieškome dovanų savo artimiesiems. Nepamirškim, kad labai gera ir pigi dovana — Keleivio metinė prenumera-

VAI KAS ŽYDAS...

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

pe žydų rabinais ir psichologais, nuodugnai jį apsvaistė, rasdamas, kad Greeley turi šiekios tokios tiesos...

To paties pokalbio metu Farberis klausė, kodėl žydai mėgsta savo tampe pasakotis juos pašiepiančius anekdotus, bet nemėgsta, kai tą daro kiti? Kiek vėliau, kreipdamas pokalbį į politiką, jis išsviedė ir tokį klausimą: kodėl, kalbant apie persekiojimus Sovietijoje, vis girdima, kad persekiojama žydų tikyba, o daug rečiau arba visai negirdima, kad persekiojama katalikų, protestantų (ypač baptistų), musulmonų tikybos? Kodėl žydai tokie balsingi, o krikščionys ir musulmonai šiuo atveju gana tylūs? Juk, tęsė Farberis, katalikai daug daugiau nukentėjo nuo sovietų, negu žydai, kuriuos raudonoji armija gelbėjo nuo nacių ir kurie dar iki po antrojo pasaulinio karo sovietų akyse buvę „OK“...

Jau ne pirmą kartą teko girdėti Farberį statant šį pasiutiškai įdomų ir žinovišką klausimą, tačiau jo svečiai vis jaučiasi ne nemaloniai užklupti. Tą sykį jo imtis bandė vienas iš psichologų, tardamas, kad jis nesąs politikas, bet manąs, kad gal žydai visuomet yra buvę savimi labiau užsitikrinę ir agresyvesni savo reikalų gy-

nėjai, kai tuo tarpu kai kurie katalikai gal jaučia savųjė kokį užslėptą kaltės ar drovumo jausmą. gal pas juos stabdanciai atsiliepią praieityje vykdytas kitų tikybų žmonių plakimas...

Šalia politinių temų, Farberis labai mėgsta užgriebti tarpžmogiskų santykių (sekso, vedybų, auklėjimo, vaikų auginimo) klausimus. Toliau jis domisi medicininės praktikos užkuliais (beje, jis yra visuotinio „nemocamo“ gydymo idėjos šalininkas: gaila!), kriminalistų tvarkymu ir kalinių problemomis (jis siūlytų visus žulikus suvaryti į kokią salą, visus sukoncentruoti į kokią nors vieną vietą, bet, deja, dėl Hitlerio ir Stalino idėjų, o paties prisipažinimu, vargu ar bus Amerikoje populiaru), sportu, aktorijų gyvenimu, karų istorija, psichiniais reiškiniais ir t.t. ir t.t. Man asmeniškai, tai Farberio žavus pietietiškas akcentas, labai žodingas, kiek teatrališkas kalbėjimo būdas, išprusimas ir patyrimas, artimumas Europai ir civilizacijai jo programa daro daug įdomesnė už visas kitas radijo ar televizijos „talk shows“, už visus Johnny Carson, Mery Griffin, net Dick Cavett, tik gal charakteriu visiškai skirtingas William F. Buckley, jr., jam yra lygus.

Kitą kartą: Buckley apie Chicago.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, ar tu žinai, koks dabar čėsas?

— Koks čia klausimas! Juk visi žinome, kad dabar žiema.

— Nu, tai žino kiekvienas vaikas, nes reikia klampoti per pūsnis. Bet ar tu jau užmiršai, kad jau čia pat mūsų laukia Kalėdos? O gal net nežinai, kad dabar Adventas?

— Nelabai aš tą šventišką nuotaiką jaučiu.

— Tai dėl to, Maiki, kad ne tik oras, bet ir tavo dūšia kaip varlė atšalus. Matau, kad tu neturi visai nuobazuoto.

— Kad, tėve, Amerikoje nedaug to tavo įsumaldumo ir yra. Ar tu matai, koks erzelis dabar vyksta visokių prekių ir dovanų parduotuvėse? Kalėdos yra priskaldinis laikas yra pavirtęs tik nepaprastu bizniavimu. Visokie vertelgos net susiriedami veidmainiauja, kad tikrai priviliotų daugiau pirkėjų. Izraelitai, mahometonai ir visai jokio tikėjimo neįpažįstantieji savo krautuvų languose ir net ant sandėlių stogų pristatė angelų, žvaigždžių, karalių, kupranugarių ir prakartėlių, kad tik patrauktų pirkėjus, o jiems Kistaus gimimas visiškai nerūpi.

— Čia tai tu, Maiki, pasakei teisybę. Visokie farmazonai savo biznio reikalams tiesiai besarmatiškai vagia mūsų Dievulį, lyg savo neturėdami. Aš pats, Maiki, mačiau mieste, kaip dideliame krome lange mūsų baltas aniuolas su palmės šakute rankoje yra pastatytas tarp šnapsc butelių. Ar tu girdėjai kada tokią šventvagys-

te? Aš jau buvau užsimojęs išmušti tą langą ir šventą Gabrielių išvaduoti iš tos žydėlio bonkų nevalios, tik prišokęs policmonas atėmė akmenį...

— Na, matai, tėve, pats turi patvirtinti, kad čia Kalėdų šventės paverstos į gryną biznį.

— Tas teisybė, Maiki, bet vistiek gerai, kad tos Kalėdos ateina. Tada aš prisimenu, kaip senovėje tų švenčių laukdavome. Juk prieš Kalėdas yra Adventas. Tada net keturias nedėlias vienas krikščionis neturi padaryti jokio grieko: jis privalo riebiai nevalgyti, neblevyzgoti, netancuoti, nepaleistuvauti, negerti jokio stipresnio trunko ir tik nobažnai poteriauti.

— O ar tu, tėve, tokių dorybių visada laikydavaisi?

— Atvirai šnekant, jaunime durnystės amžiuje pasitaikydavo ir sugriešyti. Slaptai ir lašinių užkandavau, ir užgerdavau alaus, ir apie gaspadoriaus pusmergė griešnai pamislydavau. Bet užtat jau dabar esu stipriai pasistanavinęs per Adventą nepadaryti jokio zbitko.

— Ir negerti gyvatinės?

— Maiki, jau antra nedėlia nekaštavoju nė lašo. O kad griešna pagunda neapimtų, tai neinu net ta ūlyčia, kur Zacirkos karčiama stovi. Bijau net gyvatinės kvapą užuosti.

— Nors kartą protingai elgiesi, tėve. Gal jau ir po Kalėdų negerisi?

— Aš esu Viešpaties va-lioja, ir nuo jo viskas priklauso. Bet per pačias Kalėdas tai jau reikės vis tiek

PO LIET. STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO

Prieš savaitę pasibaigė Šiaurės Amerikos lietuvių studentų 26-tasis suvažiavimas, bet pirmasis Bostone. Dar gerokai prieš suvažiavimą Keleivis vedamajame pakartojo kone visus mūsų spaudoje akademiniams jaunimui kartais taikomus gražiausius žodžius:

"Tai mūsų kultūros reprezentantai, išėivijoje žaliuojančios tautos šakelės žiedai, žėrinti lietuviškosios dvasios jaunystė, mūsų laisvės idealų vėliavnešiai, laisvės kovos avangardas, lietuvių kųjų šeimų pažiba, vyresniosios kartos pavaduotojai, lietuvių tautos ateities viltis ir jos amžinojo išlikimo garantija".

Bet, priminę visus šiuos pašlovinimus, Keleivis vis dėlto buvo priverstas ir atsičūsėti:

"O kad visa tai galėtume pasakyti ir po šio laukiamo suvažiavimo!"

Suvažiavimas praėjo. Kas apie tai bus kur rašoma, nežinia, bet tegul bus man čia leista padaryti kelias pastabas.

Mano akys senos. Aš dar prisimenu studentus anų senų laikų, kada Lietuva buvo eary varžtuose, taip pat nelaisva, kaip ir dabar. Tada visuotinių studentų suvažiavimų nebūdavo, — suvažiavodavo tik jų atstovai, jų didesni ar mažesni vadai, studentiška grietinėlė. Aišku, tokie suvažiavimai tiek darbotvarkė, tiek įvairių problemų svarstymu turėjo skirtis nuo suvažiavimo, kuriame gali dalyvauti, kas tik nori, kaip, pavyzdžiui, bostoniškėje.

Dabartinio suvažiavimo dalyvių interesai gali būti įvairiausi. Vieniems gali rūpėti klausimai, kaip išplėsti studentų visuomeninę veiklą, kaip sėkmingiau juos įtraukti į bendrą lietuvių visuomeninį sąjūdį, jų kultūrinis ir politinius darbus. Kitiems — visi tie reikalai visiškai neaktualūs. Jiems suvažiavimas gali būti tik gera proga susipažinti su miestu, kuriame jie nėra buvę, pamatyti Atlanto okeaną ir išgyventi kuo daugiau malonumų ir liksmybės valandų. Daugiau nieko.

Tokio suvažiavimo rengėjams nėra lengva visus patenkinti. Bostoniškiai, su jaunu inžinierium Mariumi vieną ar kitą sotkę maktelti. Bet to, aš turiu ir gerą intenciją.

— O kokią?

— Nugį, tokia gera tėvyminė Bronė Bartašienė iš Serling, Mass., man net du dolerių paapieravojo naujiems puspadžiams prisikalti. Tai gi, aš turiu bent už jos sveikatą per Kalėdas gyvatinės išgerti.

— Visos tos tavo dorybės tėve, yra labai trumpalaikės, nes jau nebeturi tvirtos valios.

— Tu, Maiki, jau vėl man plėsi šlovę! Matau, kad su tavim neverta atvirai išdūšios šnekėti. Gut ba!

Ziaugra priešaky, mėgino surasti pusiusvyrą. Jie neapkrėvė suvažiavimo programos paskaitomis (jų tebuvo vos dvi), bet pasirūpino su rengti Inos Nenortienės ir Norberto Lingertaičio pri-taikomojo meno parodas ir dail. Viktoro Vizgirdos skaidrėm pailiustruotą pranešimą apie lietuvių dailę išėivijoje. Pusė dienos buvo skirta studentų organizacijos reikalams ir — net du šokių vakarai ir puošnus banketas, žinoma, taip pat su šokiais.

Kaip suvažiavimo dalyviai ta programa pasinaudojo?

Linksmąja dalimi — visi.

Paskaitomis, organizacijos reikalais ir menu tesidomėjo tikrai per mažą dalis.

Į suvažiavimą buvo atvykusių net iš labai tolimų vietų. Afrodo, kad, buvodami Bostone pirmą kartą, vis dėlto tasai lietuviškasis mūsų akademinis jaunimas turėjo nukreipti savo akis ne tik į miesto rotušę, Hancock, Prudential ar Kennedy dangoraižius bei išgarsėjusią "Combat zone", bet ir čia dar rusenančius lietuviškos kultūros židinėlius. Senio supratimu, toji "lietuviškosios dvasios jaunystė" turėjo žinoti, kad Bostone jau 72 metus eina Keleivis, kad čia yra lietuvių ir anglų kalbomis enciklopedijų leidykla, kokios neturi kitos tautinės mažumos.

O iš tikrųjų — nebuvo nė vieno, kuris tas įstaigas būtų aplankęs...

Šie faktai rodo, kad suvažiavimo dalyvių domėjimasis lietuviško gyvenimo ženklais buvo mažas. Net ir tikrai įdėmi ir vertinga Elnos Mariješūtės paskaita didesnės jaunimo masės nesutruaukė.

Galima tik džiaugtis, kad "itoje" gegužinėje po stogu nepasikartojto praeities įvykiai. Kaip iš bostoniškųjų organizatorių patyriau, viešbučio administracija nepareišė jokių nusiskundimų. Suvažiavime nebuvo ir gėdinančių kūtėlių su specialiai praardytom ikelnėm. o tik gana puošnių ilgaplaukių barzdylų, kaip dabar mada.

Šį kartą nei per daug giriamame, nei per daug peikiame savąjį jaunimą, tik nuodėdžiai trokštame, kad jis bent ateityje nenusineštų savo išmokslintos galvos į neįžiūriną toį nuo lietuvių tautos kamieno, nuo Lietuvos laisvės rūpesčių ir nuo lietuviškosios kultūros vertybių. Tada ir senam būtų ramesnė paskutinio poilsio diena...

Zemaitis
TURISTŲ UŽSTATAS

Nuo liepos 4 d. Brazilijoje veikia įstatymas, pagal kurį norintieji išvažiuoti į kitą kraštą kaip turistai, išskyrus Urugvajų, Argentiją, Čilę ir Boliviją, turi įdėti į valstybės banką 12,000 cruzeirų, kuriuos sugrįžę galės atsiimti tik tai po metų ir negaus nuosimčių.

Kas valdo Berlyną, tas valdo Europą, o kas valdo Europą, tas valdo pasaulį. Leninas

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Kad Lietuva buvo rusų jėga okupuota ir labai negudriū akių monijimu "įjungta" į Sovietų Sąjungą, tą kiekvienas protingas žmogus žino ir supranta. Taipgi kiekvienas gerai supranta, kad lietuvių tauta atkakliai kovoja dėl laisvės.

Betgi turime suprasti, kad kevojant ne visada tikrai triukšmingai šturmuojama. viš galvų mosikuojant aštriais ir žvilgančiais kardais. Kartais reikia sėuiti į sąlytį, vaidinant taiką ir ramybę.

Ne kitokia prasme yra atsidusę ir toji išgarsėjusioji detentė, kurios vardas pasidarė net per triukšmingas, ir ji bandoma net visai neheminiškai. Vienok tikslas lieka tas pats, kuo arčiau sėuiti su priešū, perdaug jo neypkinant ir darant jį taikesniu. Ir supraskime, kad čia vyksta kova ne ginklais, bet protais. Sutvirtinimui to prisiminkime, kad ir piktas bulius nėra griežiamas už ragų...

Dabar dėl ekskursijų okupuoton Lietuvon. Dėtų naujus galvojimas, kad jaunuolis, nuvažiavęs Lietuvon, pamatęs, kad ten iš karvės spenio tryška pienas, o ne išnaudojamo lietuvio ašaros, nuo to jau taps komunistu. Pasitikėkime, kad jis bus pajėgus suprasti, kiek to pieno tenka nuraminimui kūdikį ir sočiam pavalgymui kolchozo kumečio.

Plačiau apsižvalges jaunuolis pamatys ir pavergtųjų tautiečių ašarų. Ir kuo okupantas ar jam tarnaujantieji aiškiau draus plačiau pasižvalgyti, tuo jis geriau supras, kad už komunistinės išdidžios iškabos slepiasi priešpauža, kurios jam nenorima parodyti. O jei jaunuoliai, susidraugavę su lietuviškais, grįžė Amerikon, pradės su jais susirašinėti ir pastebės, kad ne visi laišškai ar jų slunčiami spausdiniai pasiekia Lietuvoje adresatus, tai ar tas faktas nesukels apdairiems jaunuoliams abejonų apie okupanto skelbiama laisvę?

Amerikoj subrendęs jaunuolis, pažinęs dvejopą komunistinės tiesos mastą ir komunistinės propagandos angaulę, nuo to tikrai komunistu nepasidarys. Todėl drausti jaunuoliui betarpiškai įsigyti patirties būtų labai neprotinga. Ir tuo labiau pagalvojus, kas betiks tada, kai mes išmirsime, o mūsų išlietu ašarų puslapiai išdžius?

K. S. Svilinskis
Chicago, Ill.

KIVIRČAS DĖL TRIJŲ PAVARDŽIŲ

JAV ir Sovietų Sąjungos filmininkai suko bendrą filmą, kuriame vaizduojama Kirovo baletu mokykla Leningrade. Tekste suminimi ir jos įžymieji mokiniai, jų tarpe ir į Vakarus pabėgusieji Nurejevas, Makarova ir Barišnikovas.

Sovietai pareikalavo tas pavardes išbraukti. Amerikiečiams nesutikus, sovietų atstovai išėjo iš filmo gamintojų komiteto ir atšaukė filmo premjerą Maskvoje.

BROCKTON, MASS.

Labdaros vakariene

Spalio 30 d. Balso 72-sis skyrius surengė vakarienę. Sandaros salė buvo pilnutėlė svečių. Vyriausiosios šeimininkės Onos Eikinienes su nuosirdžiomis visų renginių padėjėjomis jie buvo skaniai pavaišinti. Nenuostabu, kad visų nuotaika buvo pakili, nes susirinko ne tiek vaišintis, kiek lėšoms sukaupti vargan ir skurdan patekusiems tautiečiams.

Vakarienės metu gauta ir aukų. Dosnūs Juozas Kaitys paaukojo \$150, kiti davė mažesnes sumas. Balso išdas tą vakarą iš vakarienės, laimėjimų ir aukų padidėjo \$1,080.

Dabartinę Balso skyriaus valdybą sudaro: pirm. Jonas Šuopys, vicepirm. Antanina Juknevičienė ir Jonas Platkauskas, sekr. Antanas Jukštas, išd. Ona Eikiniene.

Valdyba nuosirdžiai dėkoja Keleiviui už vakarienės garsinimą, vakarienės šeiminkėms, padėjėjoms, skaniu kepinių, pinigų ir laimikių aukotojams ir pausiai susirinkusiems svečiam.

E. Ribokienė

1977 M. KALENDORIUS

Ką tik gavome Nidos knygy leidyklos nedidelį kiekį sieninių kasdien nuplėšiamais lapeliais 1977 metų kalendorių su įdomiais pasiskaitymais atvirkičioje lapelių pusėje. Kaina \$4.

DAILININKŲ ŽINIAI

Paskirtoji \$1,000 premija už lietuvių dailininko kūrinių tautine tema bus paskirta 1977 m. birželio 4 d. atidarymoje parodoje. Kūriniai parodai ir premijai bus atrenkami šia tvarka:

1. Iki 1977 m. gegužės 1 d. dailininkai pristato savo kūrinių skaidres ar spalvotas nuotraukas. Dailininkas gali siūlyti iki 10 kūrinių.

2. Chicagoje ir apylinkėje gyvenę dailininkai vietoje skaidrių gali pristatyti pačius kūrinius.

3. Kūrinius parodai atrenka Jury komisija, kurios sudėtis bus pranešta vėliau.

4. Atrinktieji kūriniai iki

CHICAGOJE "KELEIVIS" ATSKIRIAIS NUMERIAIS GALIMA GAUTI "PARAMOJE" (2534 W. 69th St.)

GERIAUSIA DOVANA — TAI JIB VAISTAI GALVOS ODOS PLAUKŲ PRIEŽIŪRAI. Sveicarijos Patentų Instituto garantuoti. Geriausia dovana jūsų giminiams, pažįstamiems ir sau. JIB 8 oz. 16 savaičių vartojimui. Jūsų užsakymus siųsti su \$6.00 apmokėjimu — JIB LABORATORY, 1437 So. 49th Ave. Cicero, Ill. 60650. JIB Atstovybė, 2498 Daugall Rd., Windsor, 12, Ont., Canada. JIB skyrius: 7 Stuttgart 50, Duisburgerstr. 7-10, W. Germany. Vaistinėse: J & J, 2557 W. 69th St. Chicago; 50th Ave. & 14th St., Cicero, 1640 W. 47th St., Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave., 1147 N. Ashland Ave., Chicago ir kitur.

WORCESTERIO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
Trečiadieniai: 8-9 val. vakaro
Šeštadieniai: 5-6 val. vakaro
WICN 90.5 FM
E. Meilus
23 Shirley Rd., Shrewsbury, Ma. 01545
Tel. 852-3665

ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDA
Jeigu norite įsigyti šioje apylinkėje nekilnojamojo turto nuosavybę, maloniai jums patarnaus p. Veronikos Jakušovienės vadovaujama lietuviška įstaiga
GULF ASSOC. REAL ESTATE
6705 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, Florida 33707
Tel. (813) 367-1791
Po darbo valandų — (813) 360-0744

Vietinės žinios

PASISEKĖS SALIUTAS PABALTIJUI

Vienas iš prasmingesnių paskutinio meto įvykių, o abejojant, buvo Bostono miesto viešosios bibliotekos rengtas mėnuo Pabaltijo valstybėms — Salute to the Baltic States. Tai buvo proga platesnei amerikiečių publikai dirštelti į Lietuvos, Latvijos bei Estijos istorinį, politinį ir kultūrinį veidą.

Apie kai kuriuos to "saliuto" švėčius jau esame rašę anksčiau. Bėlieka čia dar apžvelgti tuos, kurių garso dar nebuvome ligi šiol atportavę.

Štai, lapkričio 16 d. dr. Jurgis Gimbutas, Lituanistikos instituto pirmininkas, gausius klausytojus supažindino su Lietuvos miestų bei kaimo architektūros istorine eiga, parodydamas gerai atrinktų skaidrių ir jas pa-lydėdamas svarių, rimtu žo-điu.

Ji sekė prof. dr. Stasys Goštautas, Wellesley kole-gijos ispanų kalbos departa-mento vedėjas, davęs gyvą Čiurlionio dailės apžvalgą, kurioje nebijojo paliesti ir tam tikras su Čiurlionio kū-ryba susijusias kontraversi-

jas. Abu kalbėtojai buvo itin vykę.

Lapkričio 17 d. Romas Bričkus pademonstravo dar didesnę aibę skaidrių iš sa-vo viešnagės okup. Lietuvoje. Rodė tiek miestų (Vilniaus, Kauno), tiek gamtos, tiek ir žmogiškosios realybės vaizdų. Ypačiai domė-josi architektūra ir jos res-tauravimo darbai. Vieto-mis kėlė ir politinį momentą. Niekad Lietuvos nemačiu-siam amerikiečiui davė ga-na įdomų ir neblogą šalies iš-viršinį vaizdą. Dėl kai ku-rių komentarų taiklumo ar kruopštumo, kaip visada girdėjosi nevienodų nuomo-nių.

Sekančią dieną sklidinai ir beveik tik amerikiečių publikos prisipildžiusiai sa-lėi dr. Algirdas Budreckis pateikė akademiškai pa-ruoštą enciklopedinio pobū-džio Latvijos ir Lietuvos istorijos, kultūros, tautinės charakteristikos ir dabarti-nės padėties apžvalgą.

Po to Mykolas Drunga daugiau amerikoniško pra-kalbininko tonu davė žvilgs-

nį į šiandieninę rezistenciją ir politinę spaudą visose trijose Pabaltijo valstybėse, savo kalbą užbaigdamas ke-liais skaudžiais juokingais ten kursuojančiais anekdo-tais. Abu kalbėtojai susilau-kė geros reakcijos ir buvo apipilti įvairiais klausimais. Individualūs pokalbiai tarp susidomėjusių amerikiečių ir paskaitininkų tęsėsi dar ilgai iš salės iėjus.

Lietuviams buvo skirti ir du filmų seansai (lapkričio 19 ir 29 d.), kurių metu bu-vo rodytas Jono Meko fil-mas "Going Home". Tai la-bai įdomingas, lietuviškai nuosirdum reportažas iš bro-lijų Mekų ir Adolfo žmonos (italės) apsilankymo gimto-siose Semenickėse, dalyvau-jiant dar trims Mekų broliams ir pirštu prikišamai parodant kuklias, tiesiog primityvias sąlygas dabarti-njame pavergtos Lietuvos nuskurdintame kaime, o, be to, paskui aplankant ir Vo-kietijos buv. tremtinių lage-rių vietas bei žmonos tėvų gimtąją Kalabriją.

Latviai bei estai taip pat reikėsi iliustruotomis pa-skaitomis bei filmų sean-sais. Šalia to, visos trys tau-tybės rankdarbiais, kostiu-mais bei knygomis, žurna-lais ir plokštelėmis užpildė visa ilgą eilę parodomųjų vitrinų.

Šiuose renginiuose biblio-tekos vadovybei talkino ko-mitetas, kurin įėjo šie lietu-viai: Mykolas Drunga, Vy-tautas Izbičkas, Algirdas Mitkus, Stasys Santvaras ir Irena Veitienė. Jie atliko reikšmingą darbą.

"Juodvarniai" Bostone

Paskutinis šių metų Kultū-rinis subatvakaris įvyko pra-eitą sekmadienį. Pagrindinis jo svečias buvo rašytojas Paulius Jurkus. Šį kartą bos-toniečiai buvo supažindinti su jo naujausiu veikalu — poema-pasaka "Juodvar-niai". Apie šį kūrinį kalbėjo poetas Stasys Santvaras, pa-pabrėždamas poemos labai gerą formą ir žodingą lietu-vių kalbą, iškeldamas jos gražiausius vaizdus. Patsai autorius ne tik meniškai pas-kaitė kelias ilgesnes savo kūrinio ištraukas, bet ir pla-čiai nupasakojo tos pasakos simboliką bei parašymo ap-linkybes. Šia proga buvo iš-pirtos visos knygos, kiek tik autorius buvo atsivežęs.

Subatvakariui vadovavo p. m. Edvardas Cibas.

Paminėjo Bažnytinės provincijos sukaktį

Ateitininkai sendraugiai, Broniaus Kruopio vadovau-jami, gruodžio 5 d. surengė Lietuvos bažnytinės provin-cijos įkūrimo 50 m. sukakties minėjimą.

Iš ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo pamaldos, kurias laikė vysk. Vincentas Brizgys, giedojo sol. Benediktas Povilavičius, o popiet So. Bostono Lietu-vių Pil. d-jos salėje buvo vysk. V. Brizgys paskaita ir meninė programa, kurią at-liko sol. Gina Čapkauskienė, akomp. Saulius Cibas.

Vysk. V. Brizgys plačiai nušvietė painią ir lietuviams nenaudingą Lietuvos Baž-nyčios administraciją, prieš Lietuvos provincijos įsteigi-mą.

Prieškalėdinė vakaronė

Toks buvo praeito šešta-dienio Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubo renginys Tautinės S-gos namuose So. Eastone. Jį su-darė dvi dalys: kun. Alg. Kezio pagamintų dviejų ap-žvalgiųjų filmų demonstra-vimas bei jo meniškų nuot-raukų paroda ir Kūčių va-karienė su atitinkamais val-giais ir giesmėmis.

Filmuose matėme Penn-sylvanijos lietuvių angliaka-sių buvusio gyvenimo vaiz-dus, paryškintus senosios kartos atsiminimais, ir Simo Kudirkos sutikimą Chicagoje. Ypač gilų įspūdį darė 85 metų anžiaus angliaka-sių moteriųjų pasakojimai apie anuos "senovės laikus", nuspalvinti tokiu tėvynės il-gesiu, kaip jų graudžius žo-đius reiktų kasdien kartoti mūsų išpuikusiems rezidencijų savininkams.

Daugybės moterų pareng-ta Kūčių vakarienė buvo tikrai puiki.

Renginiui gražiai vadova-klubo pirmininkė Alek-sandra Moriarty, filmus pri-statė Mykolas Drunga, apie Kūčių papročius kalbėjo E. Vasyliūnienė, publikos buvo pilnutėlė salė.

Šokėjų kalėdinis pobūvis

Bostono Tautinių Šokių sambūrio tėvų komitetas gruodžio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos už-kandinėje surengė sambūrio šokėjams jaukų kalėdinį po-būvį.

Tėvų komitetą sudaro: pirm. Vytautas Jurgėla, Bi-rutė Mitkienė, Birutė Ska-beikienė ir Lilian Ivaškiene.

Kavą į Prancūziją atvežė 1669 metais turkų pasiunti-nys Suliman Aga.

DIDELĖ NAUJIENA

Lietuvių litera-tūros istorija, IV tomas, 1944-1975 m., parašė Pranas Naujokaitis, 579 psl., kaina \$10.

Tai ne tik vertinga knyga, bet ir nepaprastai puiki ka-lėdinė dovana, kurią galite gauti Keleivyje.

SBLPD nauja valdyba

So. Bostono Lietuvių Pi-liiečių d-jos vadovybėn gruodžio 12 d. išrinkti: pirmi-ninku Aleksandras Čapli-kas, vicepirm. Danielius Averka, sekr. Antanas Mat-joška, fin. sekr. Adomas Druzdis, izd. Algis Mitkus (jis gavo 259 balsus, o E. Kėtvirtis 173), marš. Vyta-tas Ivaška; direktoriais — Stasys Griganavičius, Jo-seph Lubinas, Gediminas Ivaška, Antanas Andriulio-nis, Stasys Drevinskas, Ar-noldas Plevokas ir Vytautas Jurgėla; kontrolės komisi-jon — Longinas Švelnis, Andrius Keturakis ir Jonas Vizbaras.

Iš viso balsavo 436 nariai.

Aukos Lietuvių Skautybės Fondui

Aukos Lietuvių Skautybės Fondui gaunamos iš visos Amerikos ir Kanados.

Iš bostoniškų paskutiniu metu fondui aukoję: Mykolas Manomaitis — \$100, Irena ir Eugenijus Manomaičiai — \$50, A. R. ir P. Manomaičiai — \$30, Stasys Augonis — \$25, Vyt. ir D. Dilbai — \$10, Č. Ki-liulis — \$10 ir V. ir N. Šni-pai — \$5.

Visiems aukotojams nuo-širdus ačiū.

L.S.F. vadovybė

Kiekvienas geras komu-nistas turi būti ir geras če-kistas.

Leninas

BOSTONO RENGINIŲ KALENDORIUS

Gruodžio 19 d. So. Bosto-no Lietuvių Piliiečių d-jos sa-lėje Žalgirio ir Baltijos tun-tų skautų-čių ir jų tėvėlių bendros Kūčios

Sausio 9 d. 3 val. popiet Jordan Hall mažojo salėj Izidorius ir dr. Vytenio M. Vasyliūnų metinis koncer-tas.

Gruodžio 19 d. 2:30 val. po pietų Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios salėje Bostono lituanistinės mo-kyklos mokinių Kalėtų eglu-tė.

Vasario 5 dieną So. Bosto-no Lietuvių Piliiečių d-jos salėje Bostono vyrų seksteto vakaras.

Vasario 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėj Altos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstata-mo paskelbimo 59-sios sukakties minėjimas.

1977 m. kovo 11 d. (penk-tadieni) 8 val. vak. First & Second Church salėje, 66 Marlborough St., esto solis-to Naan Fold koncertas, ku-ri rengia N. Anglijos Baltų d-ja

Kovo 27 d. 8:30 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos III aukšto sa-lėje Minku radijo metinis koncertas ir filmų vakaras.

Artinasi Kalėdos. Visi jau ieškome dovanų savo arti-miesiems. Nepamirškim, kad labai gera ir pigi dovana — Keleivio metinė prenumera-ta — \$10.00.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa trans-liuojama sekmadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 1:30 iki 2:00 val. popiet.

Programoje anglų kalba pateikiama klausytojam ge-rai atrinkta ir suredaguota lietuvių kultūrinė, istorinė ir kitokia medžiaga, verta vi-siems lietuviškai nemokan-tiems pasiklausyti. Valandė-lės pagrindinė ir puiki kal-bėtoja—Birutė Vaičjurgytė.

KĄ TIK GAVOME

neseniai mirusio įžymaus aktoriaus Leono Barausko kalbėtą plokštelę. Kaina — 36. Paštu nesunčiame.

KADA IR KAM PADARĖT SAVO TESTAMENTĄ

Tuo reikalu jums gali pa-dėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse peržiūrėta, "Suduvos" išleis-ta knyga

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su testamentu pavyzdžiu. Knygos kaina \$3, su tes-tamento forma \$3.50. Ji yra gaunama ir Keleivio admi-nistracijoje.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia lietuvių radijo programa Naujojoje Anglijo-j iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama vėliausiu, pa-sauliniu žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Šią programą veda Stepo-nas J. ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist gėlių ir dova-nų krautuve, 502 E. Broad-way, So. Boston, Mass. Tel. 268-0489. Ten gaunamas Keleivis ir yra didelis lietu-viškų knygų pasirinkimas.

Dažau ir Taisau

Namui iš lauko ir viduje. Lįpdau popierius ir taisy-ti viską, kas patalysyti reikia. Naudojit tik geriausią medžiagą. JONAS STARINSKAN 220 Savin Hill Ave. Worcester, Mass. Tel. CO 5-5854

BRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių drandimus Kreiptis senu adresu: BRONIS KONTRIM 498 Broadway So. Boston, Mass. 02127 Tel. AN 8-1761

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname savo draugus ir pažįstamus ir linkime jiems visokeriopos sėkmės.

Nora ir Aleksandras Griauzdės Avon, Mass.

Sveikiname savo draugus ir pažįstamus ir linkime jiems malonių Kalėdų ir laimingų 1977 metų.

Petrutė ir Juozas Renteleini Randolph, Mass.

JONAS K. KARYS SU ŽMONA sveikina savo arti-muosius, bičiulius ir pažįstamus žiemos švenčių proga, linkėdami visiems įmanomai linksmų Kalėdų bei sėk-mingų ateinančių metų!

Vietoj atvirukų-laišukų įjiedu "atsiperka" 100 do-lerių auka, išdalinę ją: Maironio Lituanistinei Mokyk-lai, New Yorke, — 50 dol., kita tiek — laikraščiams: po 10 dol. "Darbininkui", "Dirvai", "Draugui", "Kele-ivui" ir "Naujienoms". Bridgeport, Conn.

ALDRICH OIL CO Jau 30 metų sąžiningai ir greitai įrengia namų apšildymą, oro vėsinimą ir gerai aptarnauja. So Bostone — Dorchestery — So Shore

BALTIC INSURANCE AGENCY Vedėja: Reda M. Veitas Tel. 268-6030 597 E. Broadway, So. Boston, Mass.

• Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų. • Parūpna visų rūšių draudimus nekilnojajam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų. • HOMEOWNERS' POLICY gali išrūpinti bet kuriame miesto kvartale. • Tarpininkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laišukų skyrių, kuriame laukia-me abijusių pasiskakimų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema. "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų iš-eivijos laikraštis, iešką nauju bendradarbiu bei idėju, vi-suomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris dirba už išlaikymą — lietuviybės ir Lietuvos.

- CITGO KOKYBĖS ŠILDYMO ALYVA
- 24 VALANDAS ALYVOS DEGIKLIO AP-TARNAVIMAS
- GALIMA MOKETI DALIMIS
- DEGIKLIO DALYS IR APTARNAVIMAS PAGAL SUSITARIMĄ IŠ ANKSTO
- KROSNŲ IR VANDENS ŠILDYTUVŲ PIL-NAS ĮRENGIMAS

FORTUNA FUEL CO., INC.
470 Adams Street, Quincy, Ma. 02169
Boston So. Shore
436-1204 773-4949

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laišukų skyrių, kuriame laukia-me abijusių pasiskakimų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema. "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų iš-eivijos laikraštis, iešką nauju bendradarbiu bei idėju, vi-suomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris dirba už išlaikymą — lietuviybės ir Lietuvos.

Metinė prenumerata JAV-se \$10.00.
Adresas: 7722 George Street, LaSalle, P.Q. H8P IC4, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų taru yra lietuvių visuomenel ir išmokė-jo daugiau kaip SEPTYNIS MILJONUS dolerų nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse mliono dolerų kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$16.900.00

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — En-dowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokes-čio metams.

SLA—AKCIDENTALŲ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidenta-lės apdrauvos mokeskis \$2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir šio plačiau pasiūksins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintąs informacijas, jeigu parašysite: Lithuanian Alliance of America 307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Primename vaikams ir tėvams

Bostono lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė bus gruodžio 19 d., sekmadienį, 2:30 val. po pietų Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje salėje.

Jos programoje — vaidinimėlis, Kalėdų senis su dovanų maišu ir kiti malonumai.

Po Kalėdų eglutės visi galės tiesiai vykti į skautų ruošiamas Kūčias So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje. T. K.

Atvyko Zita Krukoniene

Perkūno Krukonio žmona Zita, kurią jis vedė laikydamasis Lietuvoje, jau atvyko pas savo vyrą į Bostoną.

Sveikiname naują mūsų tarpe esančią lietuvišką šeimą!

Svarbus pranešimas

Į tradicinį Naujųjų Metų sutikimą stalai rezervuojami ir bilietai iš anksto gaunami pas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos reikalų vedėją Algį Šmitą (tel. 268-9058), A. Andriulionį (tel. 268-5503) ir S. Griganavičių (tel. 268-5351).

Komisija

Padėka

Lapkričio 17-21 dienomis Hynes auditorijoje Tarptautiniame festivalyje Lietuvių Moterų Federacijos klubas turėjo reprezentacinį stalą. Praeitame Keleivio numeryje 47 buvo pareikšta padėka ten talkininkavusiam jauniui, bet tarp visų išvardintųjų nebuvo paminėtos Birutė ir Ramunė Adomavičiūtės iš Winčesterio ir Vilija Leščinskaitė. Jas didžiai atsiprašome ir už talką nuoširdžiai dėkojame.

L.M.F. klubo valdyba

Sventes praleis ne Bostone

Mykolas Drunga švenčių praleisti išvyko į Chicago, kur gyvena jo tėvai. Grįš po Naujųjų Metų.

Ona Vilėniskienė išvyksta į St. Louis, Missouri savo sesers Bronės Kriščiukaitienės aplankyti (ten gyvena ir B. Kriščiukaitienės žentas su šeima), o Laima Jasaitienė — į Los Angeles, kur gyvena jos duklė Dalia ir sūnus Jurgis.

Aplankė ligonį

So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos labdaros komisija (A. Andriulionis, A. Čaplikas, J. Ovirka ir F. Zaleckas) aplankė Long Island ligoninėje gulintį mechanikos inžinierių Titą Gravį, seniau dirbusį minėtoje ir kitose lietuvių organizacijose, bet jau ilgus metus priverstą dėl pašlijusios sveikatos naudotis ligoninės paslauga.

Artinasi Kalėdos. Visi jau ieškome dovanų savo artimiesiems, Nepamirškime, kad labai gera ir pigi dovana — Keleivio metinė prenumerata — \$10.00.

1976 m. gruodžio 19 d., sekmadienį, 5 val. popiet Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos III a. salėje ruošiamos

LETUVISKOS KŪČIOS

Tradicinius papročius aiškina seselė IGNE (Marijošiūtė) iš Toronto Programą atliks Bostono vyr. skautės "Baltijos" ir "Žalgirio" tuntai maloniai kviečia visuomenę atsilankyti

A. T. S. BOSTONO SKYRIUS

rengia

NAUJŪJŲ METŲ SUTIKIMĄ

1976 m. gruodžio 31 d. 9:30 val. vak.

savuose namuose, 484 Fourth St., So. Bostone. Programoje — vaisės, muzika, dainos ir šokiai, dalyvaujant solistui Benediktui Povilavičiui ir kompozitoriui Julijui Gaideiliui.

Užsirašyti iki gruodžio 24 d. pas J. Dačį, telef. 769-4362, arba pas J. Bakšį, telef. 269-1601.

Nauji skaitytojai

Pastaruoju metu gavome keletą naujų skaitytojų. Tai — Joseph Dubas iš Pittsburgho, Pa., Matilda Norwisch iš Chicagos, Ill., Pranas Kaminskas iš Chicagos, Ill., Jonas Zilys iš W. Hartford, Conn., Ignas Simonaitis iš Bloomfieldo, Conn., Jurgis Okunis iš Flushingo N.Y.

Newtono, Mass., — Valterius Arlonius Australijoje, Adolfas Butcheraitis iš Terra Alta, W. Va., — Karliui Thier Stratforde, Ont.

Sakoma, kad paršiukas esąs nelaimingiausias gyvis: turi motiną, bet ji — kiaulė.

"SAUI ĖS ŠERMENYS"

Albertas Palait iš Philadelphia užsakė Keleivį Gustavui Habermanui iš Faierfield, N.J., S. Matulaičienė iš Enfieldo, Ont. — Stelai Vegienei Hamiltone, Ont., Anelė Janulkevičienė iš Miltono, Mass., — Gudukams Centervilleje, Mass., Valteris Botcharovas iš Kaina \$7.50.

KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMOGAUS DRAUGAS, VERTINGIAUSIA DOVANA.

KELEIVY GALIMA GAUTI DAUG ĮDOMIŲ IR NAUJAUSIŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

VEIKIA

ŠESTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 10 val. v.

Telefonas: 268-1055

— SKANI LIETUVIŠKA PICA

— KORTŲ VAKARAI (Whist Party) kiekvieną trečiadienį 8 val. vak. užkandinės kambary. Visi kviečiami dalyvauti. Atsilankę būsite maloniai nustebinti.

ŠESTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS

NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO

LIETUVIŠKI PIETŪS

(balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kiti patiekalai)

S. B. L. P. D. Valdyba

368 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St. WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

Yra vienintelė oficiali istaiga Worcester, kuri siūnčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svickienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Bartinkas N. J. ALERNA 625 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-4149

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Trečiadieniais nepriimama 447 BROADWAY South Boston, Mass

Už nosies ne tik jaučias vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street S. Milton, Mass.

Atleku visus patalymų, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biurių pastatų, pagal Jūsų reikalavimus. Saukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ) OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais — uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

NAMAKSY - ZAMMITO

Insurance Agency, Inc. 95 Rosemary Street Norwood, Ma. 02062 Tel. 762-6732

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKSTELE

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštele. Kaina \$6.00. Paštu nesiuočiame.

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO VALANDA

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC is WWEL

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas AN 8-6028

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- Krosnies aptarnavimas
- Automatinis įpilimas
- Patogios mokėjimo sąlygos
- Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS 460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127 Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposit certificates \$1000 minimum 7 1/2% A YEAR

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposit \$1000 minimum 6 3/4% A YEAR

6.81% effective rate on 1 1/2-year term deposit certificates \$1000 minimum 6 1/2% A YEAR

6.00% effective rate on 90-day notice \$500 minimum 5 3/4% A YEAR

5.47% effective rate on regular account 5 1/4% A YEAR

The Federal regulations affecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificate funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard Dorchester, Mass. 02122 Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠESTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuošimčiai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Siunčiant SIUNTINIUS į Lietuvą arba perkant prekes tiems siuntiniams, sąžiningai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

C/O

Trans-Atlantic Trading Co

393 West Broadway, P.O.B. 116 So. Boston, Mass. 02127 Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos kasdien: 9-5 šeštadieniais 9-2

Vedėja Aldona Adomonis

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street, Worcester, Mass. 01604 Tet. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras istaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway So. Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0068